

uretfærdige, det skal jeg indrømme, naar man trækker Omløbsmidlerne ind og bliver ved at trække ind for at trykke Priserne ned, og der kan derved gaa noget i Stykker, som ikke burde gaa i Stykker. Men set ud fra Landets Økonomi i al Almindelighed betragter jeg det som et uhyre Gode, at Folk er blevet tvunget til at maatte indskrænke sig. Det er ud fra Sætningen: Naar man ikke vil høre, maa man føle. For selv om man ikke fra den tidligere Regerings Side har sagt, at man ikke kunde vente, at Opgangen vilde blive ved, saa er det alligevel sagt saa tidt, at man har Ret til at anvende Sætningen: I var varskoet, saa naar I ikke har hørt efter, saa har vi ikke andet at gøre end at stramme Markedet.

Denne Stramning gaar selvfølgelig ikke af uden Rivninger, og den gaar selvfølgelig ikke af uden Ofre fra alle Sider, og det er i Virkeligheden disse Ofre, som Striden staar om paa de forskellige Omraader. Det er denne Bevægelse, der er Aarsag til Industrikrisen. Det er denne Bevægelse, der er Aarsag til Arbejderkonflikterne, med Hensyn til Løn, 8 Timers Arbejdsdag o. s. v. Det er saa menneskeligt, at de, der har opnaaet visse talmæssige Forhøjelser af deres Lønninger under Krigen og en vis talmæssig Sænkelse af Normalarbejdsdagen, kæmper for at opretholde det. Dertil er intet at sige. Spørgsmaalet er blot, om de forstaar, hvorvidt det er muligt at opretholde det, og hvis det ikke er muligt, om de da giver efter i Tide i Stedet for at staa saa stejlt, at de bliver kastet til Jorden for haardt i Stedet for at blive lempeligere behandlet under fredelig Forhandling og Afvikling. Jeg vil ganske kort fremsætte mit Syn paa 8 Timers Arbejdsdagen. Hvis 8 Timers Arbejdsdagen i et økonomisk veludviklet og velordnet Samfund er tilstrækkelig i ren Almindelighed, saa, kunde jeg næsten sige, skulde Pokker arbejde i 9 Timer. Det er fuldstændig menneskeligt, at i de Arbejdsbrancher, hvor man arbejder under mindre Frihed, maaske under meget haard Tvang — ikke af Knutten, som paa sine Steder — jeg tænker i dette Øjeblik f. Eks. paa Arbejdet i Fabrikker, der gaar maskinmæssigt, hvor hver enkelt Maskinomdrejning eller saa og saa mange Maskinomdrejninger kræver netop saa og saa mange bestemte Bevægelser af den Mand, der staar ved Maskinen — det er fuldt ud forstaaeligt, siger jeg, at Folk, som arbejder under saadan Tvang, alt saa arbejder med spændt Opmærksomhed

hele Tiden under mere eller mindre ugunstige Forhold, ønsker en kort Arbejdstid og kæmper for Bevarelsen af 8 Timers Arbejdsdagen, og jeg under dem, der staar i slige enerverende ArbejdsVirksomheder at have en kortere Arbejdstid end Folk, der staar i en mere fri og uafhængig Stilling, og som til en vis Grad kan komme og gaa, som de selv lyster, naar de i det store og hele passer deres Arbejde. Der er en uhyre Forskel paa 8 Timers Arbejde, som udføres under Kommando — det være sig af Folk eller af Maskiner — paa denne bestemte Tid, og paa Arbejde, hvor man gaar og kommer og arbejder sine 8 Timer, saaledes som det passer hver især indenfor Døgnet 24 Timer. Jeg kan derfor fuldt ud være med til, at i jo højere Grad en Arbejder er nødt til at arbejde under Tvang af en eller anden Art, i des højere Grad skal der gives ham Lempelse med Hensyn til Arbejdsvilkaar. Man har sat 8 Timers-Dogmet op som almenlydigt, men Spørgsmaalet er for mig slet ikke, om 8 Timers Arbejdsdagen er berettiget eller ikke. Jeg anerkender overhovedet ikke, at man er i Stand til at foreskrive bestemte Dogmer hverken for sin egen eller for andres Arbejdstid. Spørgsmaalet er for mig et ganske andet og mere simpelt og ligetil. Spørgsmaalet er, om 8 Timers Arbejdsdagen er tilstrækkelig til at opretholde den Levefod, jeg har tilkæmpet mig, og som jeg ønsker at bevare. Er den tilstrækkelig til at opretholde den, saa holder jeg paa 8 Timers Arbejdsdagen, saa arbejder jeg ikke i 9 Timer. Jeg kan maaske finde tilstrækkelig Beskæftigelse udenfor Arbejdstiden paa gunstig Maade. Men hvis de 8 Timer i den økonomisk mindre heldige Stilling, som jeg sidder i, ikke slaar til at opretholde den Levestandard, jeg ønsker, er der ikke andet for end at arbejde 9—10—11 eller 12 Timer, indtil man finder Ligevægten mellem det, man præsterer af Arbejde, og den Levestandard, man ønsker. Det er det, Striden vil staa om; kan den store Befolkning opretholde den økonomiske Standard, de ønsker, med 8 Timers Arbejdsdag? Kan de det, saa beholder man den. Men kan de ikke det, maa de have en 9 Timers Arbejdsdag, hvor meget de saa stritter imod. Om det er klogt fagmæssigt set eller ikke, er jeg selvfølgelig ikke i Stand til at afgøre, men jeg kan meget vel tænke mig, at Forholdene kom til at ligge saaledes, at det Fag, som i Mindelighed opnaar en Overens-